

Katarzyna Mroczek

"Praktyka genologiczna Wacława Potockiego. Rekonesans", Jan Malicki, "Prace Naukowe UŚl." nr 282. Prace Historycznoliterackie 12. Studia staropolskie pod red. J.Zaremby, Katowice 1979 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 23/3 (77), 307

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ MALICKI Jan: Echa wojen tureckich na Śląsku. Pieśń o Rabie. "Prace Naukowe UŚl." nr 264. Prace Historycznoliterackie. T. 11. Katowice 1978 s. 21-45.

Ślązacy z dużą uwagą śledzili aktualne wydarzenia polityczne na Węgrzech. Przyłączenie w 1526 r. Księstwa Śląskiego do Monarchii Habsburskiej oraz groźba inwazji ottomańskiej stały się powodem wzrastania "braterstwa". Ekspedycja wiedeńska Jana III z 1683 r. jest szczególnie dobrze udokumentowana. Wiele informacji istnieje również o mniej znanych bitwach węgiersko-tureckich. Jedną z nich było podbicie twierdzy Rab (Győr). Te wydarzenia utrwalone zostały w rozpowszechnianych na Śląsku od XVI do końca XVII w. utworach. Do tej grupy klasyfikuje autor "Pieśń o Rabie, i jako go krześcianie za pomocą Bożą Turkom z mocy wzięli Anno 1598" (rękopis utworu w Bibliotece Śląskiej).

BP/77/71

K.M.

/II/ MALICKI Jan: Praktyka genologiczna Wacława Potockiego. Rekonesans. "Prace Naukowe UŚl." nr 262. Prace Historycznoliterackie 12. Studia Staropolskie pod red. J. Zaręby. Katowice 1979 s. 25-45.

Rozważanie na temat protetyki genologicznej Potockiego należy rozpocząć od określenia świadomości literackiej pisarza, na którą złożyła się teoretyczna wiedza o staropolskiej teorii genologicznej. Istotną wskazówką jest zbadanie terminologii używanej przez pisarza (np. łacińskie, polskie lub tylko spolszczone nazwy genologiczne stosowane w "Ogrodzie frazsek"), komentarzy autorskich (np. w utworze "Na ogród niewypleniony") oraz samej praktyki twórczej, w której widoczna jest świadomość gatunkowa poety (np. rozróżnienie między emblematem i symbolem). Efektem opisanej postawy twórczej jest ogromna ilościowo i różnorodna gatunkowo spuścizna literacka W. Potockiego.

BP/77/72

K.M.